

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/10
URBROJ: 613-01-03-4-23-11
Zagreb, 13. veljače 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Institut za
medicinska
istraživanja i
medicinu rada,
Zagreb
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O INSTITUTU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	8
	Javna nabava	20
III.	REVIZIJA ZA 2021.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2021.	23
	Provedba naloga i preporuka	37

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb (dalje u tekstu: Institut) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Instituta za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 39.146.795,00 kn u cijelosti su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na računu Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja. Od navedenih, prihodi u iznosu od 10.828.972,00 kn ostvareni su za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine te ih je trebalo evidentirati na propisanom računu Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda iz državnog proračuna.

Građevinski objekti evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u vrijednosti od 9.186.858,00 kn, od čega se na vrijednost zgrade Instituta s pomoćnim (nadograđenim) zgradama ukupne površine 4 226,97 m² odnosi 9.060.664,00 kn, a na ostale građevinske objekte (kontejneri, poslovni i za pohranu opreme) odnosi se 126.194,00 kn. Tijekom 2020., radi dogradnje zgrade Instituta, srušene su pomoćne zgrade ukupne površine 1 290,78 m² za koje u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirano odnosno iskazano smanjenje vrijednosti građevinskih objekata.

Koncem 2021. dospjela potraživanja iznose 809.820,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od pruženih usluga. Na potraživanja s rokom dospelosti od jedne do tri godine odnosi se 27.177,00 kn (od kojih se na potraživanja od pravne osobe nad kojom je pokrenut stečajni postupak odnosi 9.094,00 kn), a na potraživanja s rokom dospelosti iznad tri godine 48.897,00 kn. Vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 % ako se s naplatom kasni između jedne i tri godine, po stopi od 75,0 % ako je nad dužnikom pokrenut stečajni postupak te po stopi od 100,0 % ako se s naplatom kasni iznad tri godine. Za navedena potraživanja nije obavljen ispravak vrijednosti u iznosu od 64.759,00 kn.

U okviru izvanbilančnih zapisa u poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani primljeni instrumenti osiguranja plaćanja koji se odnose na 35 bankarskih garancija (jamstva za uredno ispunjenje ugovora, jamstva za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku i jamstva za ozbiljnost ponude) u ukupnom iznosu od 17.127.075,00 kn te dani instrumenti osiguranja plaćanja koji se odnose na šest zadužnica, šest garancija i dvije bjanko-zadužnice (jamstva za uredno ispunjenje ugovora i osiguranje naplate po garancijama) u ukupnom iznosu od 1.820.529,00 kn.

Popisom imovine nisu obuhvaćeni građevinski objekti u vrijednosti od 9.186.858,00 kn, zemljišta u vrijednosti od 9.715.000,00 kn te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa u iznosu od 399.986,00 kn. Također, za imovinu u pripremi (investicije u tijeku) nije utvrđen stupanj dovršenosti. Popis dionica obavljen je prijepisom stanja iz poslovnih knjiga. Popis knjiga sadrži autora knjige, naziv, inventurni broj, međunarodni standardni knjižni broj (ISBN) te zaduženu osobu, dok ne sadrži novčani iznos. Popisne liste nefinancijske imovine (postrojenja i oprema, prijevozna sredstva te sitni inventar) sadrže vrstu nefinancijske imovine i inventurne brojeve, dok ne sadrže novčane iznose. Rashodovana dugotrajna nefinancijska imovina knjigovodstvene vrijednosti od 6.444,00 kn isknjižena je iz poslovnih knjiga 31. prosinca 2021. bez vjerodostojne dokumentacije. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno te da osnovna svrha popisa, utvrđivanje stvarnog stanja imovine i svođenje knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom, nije ostvarena.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Bilješke uz Bilancu ne sadrže popis primljenih i danih garancija i jamstava za ispunjenje ugovornih obveza, a popis sudskih sporova u tijeku ne sadrži sve propisane podatke. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Instituta za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Instituta

Institut je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O INSTITUTU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Institut je javna ustanova osnovana 1947. na temelju odluke Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti pod nazivom Institut za higijenu rada. Stupanjem na snagu Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08 i 127/19) osnivač je postala Republika Hrvatska. Na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17), Institut nastavlja s radom kao javni znanstveni institut. Upisan je u sudski registar ustanova pri Trgovačkom sudu u Zagrebu i u Upisnik znanstvenih organizacija pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja te Registar proračunskih korisnika državnog proračuna. Sjedište Instituta je Ksaverska cesta 2, Zagreb.

Institut obavlja znanstvenu i visokostručnu djelatnost. Znanstvena djelatnost Instituta obuhvaća istraživanja učinaka odabranih kemijskih, fizikalnih i bioloških agensa na fiziološke, patološke, morfološke i biokemijske značajke organizama, organa, stanica i molekula, istraživanja onečišćenja radnog i životnog okoliša odabranim kemijskim, fizikalnim i biološkim agensima, praćenja i procjenjivanja izloženosti ljudi i zdravstvenih rizika, istraživanja profesionalnih bolesti i psihofizičkih stanja te bolesti u vezi s radom i radnim procesom, kao i njihovim učincima na radnu sposobnost ljudi, te epidemiologiju kroničnih i degenerativnih bolesti. Obuhvaća razvijanje i primjenjivanje matematičko-statističkih modela te metoda molekularnog modeliranja, sudjelovanje u visokom obrazovanju, provođenje dijela specijalizacije iz medicine rada, provođenje dijela postupka izbora u znanstvena zvanja u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, znanstvenim poljima Temeljne medicinske znanosti i Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita.

Visokostručna djelatnost Instituta obuhvaća sudjelovanje u programima zdravstvene zaštite ljudi i programima zaštite životnog i radnog okoliša, provođenje specifičnih laboratorijskih i terenskih mjerenja i nadziranja kemijskih, fizikalnih i bioloških agensa u radnom i životnom okolišu, provođenje toksikoloških testiranja i ekspertiza za aktivne supstancije i njihove formulacije, koje se proizvode u Republici Hrvatskoj ili se uvoze, stručne poslove zaštite okoliša te zaštite od ionizirajućih i neionizirajućih zračenja. Obuhvaća izradu toksikoloških ocjena i druge dokumentacije, procjenu rizika za zdravlje ljudi i okoliš za kemikalije, biocide, pesticide, mikotoksine i dodatke hrani u okviru suradnje s regulatornim agencijama EU-a. Također, obuhvaća poslove vještačenja iz područja registrirane znanstvenoistraživačke i visokostručne djelatnosti Instituta, izradu studije o značajnom utjecaju plana i programa na okoliš (strateška studija), izradu studije o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući i studiju prihvatljivosti planiranog zahvata za prirodu, gospodarenje lovištem i divljači, tehničko ispitivanje i analize mjerenja u vezi s čistoćom vode, zraka i tla, analize mogućeg onečišćavanja otpadnih voda, monitoring za utvrđivanje utjecaja na biološku raznolikost, okoliš i zdravlje ljudi. Nadalje, obuhvaća poslove iz područja nuklearne sigurnosti, nakladničku djelatnost, distribuciju tiska, praćenje kvalitete zraka, emisije onečišćujućih tvari u zraku iz nepokretnih izvora, provjeru ispravnosti mjernog sustava za kontinuirano mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zraku iz nepokretnih izvora te osiguranje kvalitete mjerenja i podataka kvalitete zraka.

Unutarnje ustrojstvo Instituta uređeno je Statutom i Pravilnikom o ustroju i nazivima radnih mjesta Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada iz veljače 2021. te svibnja 2022. Ustrojstvene jedinice Instituta su znanstvenoistraživački ustrojstveni oblici i zajedničke službe Instituta.

Za obavljanje znanstvene i visokostručne djelatnosti ustrojeni su: Jedinica za analitičku toksikologiju i mineralni metabolizam, Jedinica za biokemiju i organsku analitičku kemiju, Jedinica za dozimetriju zračenja i radiobiologiju, Jedinica za higijenu okoline, Jedinica za laboratorijske životinje, Jedinica za medicinu rada i okoliša, Jedinica za molekulska toksikologiju, Jedinica za mutagenezu, Jedinica za toksikologiju, Jedinica za zaštitu od zračenja, Centar za kontrolu otrovanja, Znanstvenoistraživački poligon „Šumbar” i Samostalni oblici rada. Za obavljanje poslova od zajedničkog interesa ustrojeni su: Odsjek ravnatelja, Odjel za pravne, kadrovske i opće poslove, Odjel za financije, računovodstvo i nabavu te Odsjek za znanstvenu dokumentaciju.

Tijela Instituta su Upravno vijeće, ravnatelj i Znanstveno vijeće.

Upravno vijeće donosi Statut i druge opće akte, Strategiju razvoja Instituta, godišnji plan rada i izvješće o izvršenju navedenog plana i poslovanja te financijski plan i godišnje financijsko izvješće Instituta, raspisuje javni natječaj za imenovanje ravnatelja i obavlja druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom. Upravno vijeće ima pet članova, od kojih tri člana imenuje osnivač, jednog Znanstveno vijeće te jednog člana biraju zaposlenici Instituta. Predsjednik i članovi Upravnog vijeća imenuju se na vrijeme od četiri godine. Na sjednici Upravnog vijeća Instituta u srpnju 2020. za predsjednika Upravnog vijeća izabran je prof. dr. sc. Stipan Jonjić.

Ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Instituta, predstavlja ga i zastupa u svim postupcima pred sudovima, upravnim i državnim tijelima te drugim pravnim osobama. Upravnom vijeću predlaže financijski plan i strategije razvoja Instituta te podnosi godišnje izvješće o radu i završni račun. Izvješćuje Upravno vijeće i Znanstveno vijeće o poslovnim rezultatima Instituta. Bira se na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine.

Znanstveno vijeće je znanstveno i stručno tijelo Instituta. Raspravlja i odlučuje o znanstvenim, stručnim i razvojnim pitanjima, raspravlja i predlaže znanstvene projekte i programe Instituta, provodi postupke izbora na znanstvena radna mjesta te u suradnička zvanja i na suradnička radna mjesta. Članove Znanstvenog vijeća čine zaposlenici Instituta na znanstvenim i stručnim radnim mjestima te predstavnici suradnika zaposlenih na suradničkom radnom mjestu asistenta i poslijedoktoranda. Predsjednik Znanstvenog vijeća bira se na vrijeme od dvije godine.

Početkom 2021. Institut je imao 159 zaposlenika, a koncem 2021. imao je 162 zaposlenika, od čega 100 znanstvenika i visokostručna zaposlenika, 32 zaposlenika na suradničkom radnom mjestu (asistenti i poslijedoktorandi) te 30 zaposlenika u zajedničkim službama.

Zakonski predstavnik Instituta od 3. lipnja 2008. i u vrijeme obavljanja revizije je ravnateljica prof. dr. sc. Ana Lucić Vrdoljak, dipl. ing. med. biokem.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

U cilju uspostave kontrola koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva, u skladu s odredbom članka 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o uredskom poslovanju, Procedura blagajničkog poslovanja u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada, Etički kodeks Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, Pravilnik o načinu raspodjele vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja vlastite djelatnosti, Pravilnik o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova i drugi interni akti.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti kojom odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (Obrazac 1b) iz veljače 2022., u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava u područjima Računovodstvo (u vezi s provođenjem ispravka vrijednosti potraživanja) i Upravljanje imovinom (u vezi s isknjižavanjem rashodovane dugotrajne imovine iz poslovnih knjiga). Rok za otklanjanje nepravilnosti u području Računovodstvo utvrđen je tijekom 2022., a za nepravilnost u području Upravljanje imovinom koncem 2022.

Na mrežnim stranicama Instituta objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, Strategija Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada 2017. – 2030., Strateški program znanstvenih istraživanja 2019. – 2030., financijski izvještaji i drugi dokumenti, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15).

Znanstveno vijeće Instituta je u studenome 2011. donijelo Etički kodeks Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, a u studenome 2016. Izmjene i dopune navedenog Etičkog kodeksa.

U rujnu 2015. donesena je Odluka kojom je imenovana osoba ovlaštena za primanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva radnika u Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada.

U skladu s odredbama članka 15. Pravilnika o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru (Narodne novine 78/20), ravnateljica Instituta je u propisanom roku (28. veljače 2022.) dostavila osobi za nepravilnosti u Ministarstvu znanosti i obrazovanja (nadležno ministarstvo) godišnje izvješće o nepravilnostima iz 2021. Prema navedenom izvješću, u izvještajnom razdoblju siječanj – prosinac 2021. nije bilo prijavljenih nepravilnosti u upravljanju sredstvima Instituta.

Prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Institut nije dužan osnovati unutarnju reviziju. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kao nadležno ministarstvo, obavlja poslove unutarnje revizije u institucijama iz svoje nadležnosti, osim u onima koje su unutarnju reviziju uspostavile u skladu s odredbama navedenog Pravilnika. Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije u 2021., kao ni u prošlim godinama, obavilo unutarnju reviziju u Institutu.

Planiranje i izvršenje plana

Financijskim planom Instituta za 2021., iz prosinca 2020., planirani su ukupni prihodi u iznosu od 231.082.648,00 kn, rashodi u iznosu od 236.262.648,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 5.180.000,00 kn. Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz prosinca 2021., smanjeni su planirani prihodi za 88.166.701,00 kn ili 38,2 %, rashodi za 93.698.701,00 kn ili 39,7 % te planirani prihodi iznose 142.915.947,00 kn, rashodi 142.563.947,00 kn, a višak prihoda iznosi 352.000,00 kn.

Smanjenje financijskog plana najvećim dijelom odnosi se na provedbu kapitalnog projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014 . – 2020., odnosno financiranje projekta Istraživačko-edukacijski centar za zdravstvenu i medicinsku ekologiju i zaštitu od zračenja – Rekonstrukcija i dogradnja Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu (dalje u tekstu: ReC-IMI) zbog odstupanja od ugovorene dinamike izvođenja radova i nabave opreme.

Financijski plan, kao i naknadne izmjene i dopune Financijskog plana usvojilo je Upravno vijeće Instituta i odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Izvori financiranja rashoda su prihodi od pomoći (Europskog fonda za regionalni razvoj, pomoći EU i ostalih pomoći) u iznosu od 78.816.623,00 kn, sredstva iz državnog proračuna (opći prihodi i primici i sredstva učešća za pomoći) u iznosu od 45.815.324,00 kn, vlastiti prihodi u iznosu od 13.810.000,00 kn, prihodi za posebne namjene u iznosu od 3.540.000,00 kn, donacije u iznosu od 577.000,00 kn te prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 5.000,00 kn.

Sredstva u iznosu od 142.563.947,00 kn planirana su za financiranje programa Ulaganje u znanstvenoistraživačku djelatnost, koji se provodi putem kapitalnog projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 90.338.532,00 kn te četiri aktivnosti: Redovna djelatnost javnih instituta u iznosu od 28.149.041,00 kn, Redovna djelatnost – ostali izvori financiranja u iznosu od 19.246.000,00 kn, Programsko financiranje javnih znanstvenih instituta u iznosu od 4.093.903,00 kn te EU projekti javnih instituta u iznosu od 736.471,00 kn.

Prema vrsti rashoda, planirani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 95.698.059,00 kn, rashodi za zaposlene u iznosu od 34.396.841,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 11.981.047,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 346.000,00 kn, financijski rashodi u iznosu od 112.000,00 kn te ostali rashodi u iznosu od 30.000,00 kn.

Upravno vijeće Instituta je u ožujku 2022. prihvatilo Izvješće o izvršenju Financijskog plana Instituta za 2021. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 107.992.338,00 kn, što je 34.923.609,00 kn ili 24,4 % manje od plana. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan odnosi se na pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, koje su ostvarene manje za 31.702.807,00 kn ili 40,0 % od plana. Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 2.000.000,00 kn, a nisu planirani. Rashodi su izvršeni u iznosu od 119.106.058,00 kn, što je 23.457.889,00 kn ili 16,5 % manje od plana. Odstupanje od plana, najvećim dijelom, odnosi se na rashode za nabavu nefinancijske imovine, koji su manji za 21.618.221,00 kn ili 22,6 %. Navedena odstupanja prihoda i rashoda najvećim dijelom vezana su za provedbu programa Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023.

Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2022. u iznosu od 78.386.454,00 kn te za 2023. u iznosu od 47.003.191,00 kn.

Financijski izvještaji

Institut vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 107.992.338,00 kn, što je 27.816.764,00 kn ili 34,7 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	31.068.498,00	48.794.697,00	157,1
2.	Prihodi od imovine	20.847,00	54.792,00	262,8
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.502.226,00	2.500.650,00	166,5
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	10.104.441,00	15.486.569,00	153,3
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	35.476.560,00	39.146.795,00	110,3
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,00	6.112,00	-
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	3.002,00	2.723,00	90,7
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.000.000,00	2.000.000,00	100,0
	Ukupni prihodi i primici	80.175.574,00	107.992.338,00	134,7

Vrijednosno značajnije su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 48.794.697,00 kn, koje čine 45,2 % ukupnih prihoda i primitaka, prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (prihodi iz državnog proračuna) u iznosu od 39.146.795,00 kn, koji čine 36,2 % ukupnih prihoda i primitaka, i prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 15.486.569,00 kn, koji čine 14,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Preostali prihodi i primici ostvareni u iznosu od 4.564.277,00 kn čine 4,3 % ukupnih prihoda i primitaka.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 48.794.697,00 kn, što je 17.726.199,00 kn ili 57,1 % više u odnosu na 2020., najvećim dijelom zbog doznačenih sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) za provedbu projekta ReC-IMI.

Odnose se na pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU u iznosu od 47.623.345,00 kn, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu od 1.003.737,00 kn te pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 167.615,00 kn.

Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU ostvareni su u iznosu od 47.623.345,00 kn, a vrijednosno značajnije pomoći odnose se na kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 44.702.940,00 kn te tekuće pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 2.593.837,00 kn.

Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu od 44.702.940,00 kn odnose se na doznačena sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) za dogradnju zgrade Instituta te nabavu opreme u okviru projekta ReC-IMI. Navedena sredstva odobrena su i doznačena Institutu na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz EU fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020., koji su u svibnju 2018. zaključili Ministarstvo znanosti i obrazovanja (Posredničko tijelo razine 1, PT1), Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU (Posredničko tijelo razine 2, PT2) i Institut (korisnik bespovratnih sredstava), te zahtjeva za nadoknadu sredstava.

Ukupna vrijednost projekta određena je u iznosu od 235.430.453,00 kn, a ukupni prihvatljivi troškovi u iznosu od 232.602.281,00 kn (85,0 % vrijednosti projekta financira se iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj, a 15,0 % iz sredstava učešća za pomoći). Projektni elementi obuhvaćaju dogradnju i rekonstrukciju zgrade Instituta (građevinski radovi, zakup prostora, troškove preseljenja, stručni i projektantski nadzor te ostalo) u iznosu od 129.339.672,00 kn, opremanje Instituta (znanstvenoistraživačkom i laboratorijskom opremom te namještajem i informatičkom opremom) u iznosu od 102.792.142,00 kn, upravljanje projektom i administraciju (stručna usluga savjetovanja u postupku javne nabave, revizija projekta i objave u oglasniku javne nabave) u iznosu od 387.500,00 kn te promidžbu i vidljivost (izrada promotivnih materijala, mrežne stranice projekta i Centra koji se njime uspostavlja i slično) u iznosu od 82.967,00 kn. Razdoblje provedbe projekta je od sredine listopada 2017. do sredine siječnja 2022., a najkasnije do konca 2022., uz iznimku aktivnosti revizije projekta. Također, za navedeni projekt iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) doznačene su tekuće pomoći u iznosu od 457.374,00 kn za financiranje rashoda za zakupnine i najamnine te usluge promidžbe i informiranja (evidentirano u okviru tekućih pomoći od institucija i tijela EU). Od 2018. do konca 2021. za provedbu navedenog projekta ostvarena su sredstva u ukupnom iznosu od 90.761.204,00 kn, od čega iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u iznosu od 77.350.013,00 kn te iz sredstava učešća za pomoći u iznosu od 13.411.191,00 kn.

Tekuće pomoći od institucija i tijela EU ostvarene su u iznosu od 2.593.837,00 kn, od čega se na sredstva pomoći EU ostvarena za provedbu višegodišnjih znanstvenoistraživačkih projekata odnosi 2.136.463,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće pomoći od institucija i tijela EU odnose se na pomoći od Luksemburškog instituta za znanost i tehnologiju za provedbu znanstvenoistraživačkog projekta Pharmaceutical Open Innovation Test Bed for Enabling Nano-pharmaceutical Innovative Products – PHOENIX u iznosu od 1.497.242,00 kn, Instituta Jožef Stefan iz Slovenije za provedbu projekta ENRAS – Osiguranje sigurnosti intervencijskih postrojbi u slučaju nuklearne ili radiološke nesreće u iznosu od 352.316,00 kn te pomoći od Norveškog instituta za istraživanje zraka za provedbu znanstvenoistraživačkog projekta Science-based Risk Governance of Nano-Technology (RiskGONE) u iznosu od 261.092,00 kn. Provedba navedenih projekata obavlja se na temelju zaključenih ugovora, a Institut podnosi (periodična i godišnja) izvješća o utrošku sredstava.

Tekuće pomoći od institucija i tijela EU utrošene su u iznosu od 294.532,00 kn, što je 1.841.931,00 kn ili 86,2 % manje od doznačenih sredstava. Vrijednosno značajnija neutrošena sredstva u iznosu od 1.463.283,00 kn odnose se na doznačena sredstva od Luksemburškog instituta za znanost i tehnologiju za provedbu znanstvenoistraživačkog projekta Pharmaceutical Open Innovation Test Bed for Enabling Nano-pharmaceutical Innovative Products – PHOENIX. Za realizaciju navedenog projekta u siječnju 2021. zaključen je sporazum između jedanaest projektnih partnera iz područja znanosti i industrije iz Austrije, Hrvatske (Institut), Luksemburga, Njemačke i Španjolske, a koordinator je Luksemburški institut znanosti i tehnologije. Razdoblje provedbe projekta je od ožujka 2021. do konca veljače 2025. Tijekom 2021. sredstva projekta utrošena su u iznosu od 33.959,00 kn za rashode za zaposlene te materijalne rashode.

Preostala doznačena sredstva nisu utrošena tijekom 2021. s obzirom na to da Institut nije uspostavio GLP laboratorij za pretklinička testiranja nano lijekova. Projektom REC – IMI nije bilo predviđeno uspostavljanje navedenog laboratorija. Izmjenama i dopunama ugovora o građenju iz ožujka 2022. ugovorena je izgradnja GLP laboratorija.

Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.003.737,00 kn, od čega se na tekuće prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna odnosi 834.560,00 kn. Vrijednosno značajniji tekući prijenosi između proračunskih korisnika odnose se na doznačena sredstva Ministarstva znanosti i obrazovanja za provedbu hrvatsko-kineskog znanstvenoistraživačkog projekta Endocrine disrupting mechanism of typical environmental pollutants na temelju ugovora o sufinanciranju projekta zaključenog u veljači 2021. (u trajanju od dvije godine) u iznosu od 632.516,00 kn te financijsku potporu za izdavanje znanstvenog stručnog časopisa Arhiv za higijenu rada i toksikologiju na temelju Odluke o financijskoj potpori iz studenoga 2021. u iznosu od 106.702,00 kn. Institut je podnio izvješća o utrošku doznačenih sredstava u 2021. Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Prihodi od imovine u iznosu od 54.792,00 kn odnose se na prihode od pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 51.988,00 kn te druge prihode od imovine (kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju, prihode od dividendi te od zateznih kamata) u iznosu od 2.804,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 2.500.650,00 kn, od čega se na prihode od Hrvatske zaklade za znanost odnosi 2.276.356,00 kn. Prihodi od Hrvatske zaklade za znanost ostvareni su za financiranje plaća i drugih materijalnih prava za 15 mladih istraživača, asistenata – doktoranada i poslijedoktoranada na temelju zaključenih ugovora o radu i dodataka ugovora o radu na određeno vrijeme (od dvije do četiri godine) između Instituta i mladih istraživača u vezi s provedbom projekata koje financira Hrvatska zaklada za znanost u iznosu od 1.193.740,00 kn te financiranje šest znanstvenih projekata na temelju zaključenih ugovora o dodjeli sredstava u iznosu od 1.082.616,00 kn.

U odnosu na 2020. prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada veći su za 998.424,00 kn ili 66,5 % zbog većeg broja financiranih znanstvenih projekata.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 15.486.569,00 kn odnose se na prihode od pruženih usluga u iznosu od 14.688.615,00 kn te tekuće donacije u iznosu od 797.954,00 kn. Obračunani, a nenaplaćeni prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga iskazani su u iznosu od 2.136.583,00 kn.

Prihodi od pruženih usluga (vlastiti prihodi) ostvareni su u iznosu od 14.688.615,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 4.713.912,00 kn ili 47,3 % zbog većeg obujma pruženih usluga.

Vrijednosno značajniji prihodi od pruženih usluga odnose se na usluge trajnog praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži u iznosu od 3.446.260,00 kn, usluge mjerenja i praćenja kvalitete zraka na području (mjernim postajama) Grada Zagreba u iznosu od 2.380.676,00 kn, usluge zaštite od ionizirajućeg zračenja (ispitivanje uređaja i izvora ionizirajućeg zračenja i radiološki nadzor mjesta rada) u četiri bolničke zdravstvene ustanove (Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Klinički bolnički centar Zagreb, Klinička bolnica Dubrava, Zagreb i Opća bolnica Varaždin) u iznosu od 2.060.560,00 kn, usluge dozimetrije elektromagnetskog zračenja za provedbu projekta e-Škole na temelju ugovora zaključenog u lipnju 2021. s Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom – CARNet u iznosu od 1.350.000,00 kn te usluge mjerenja radioaktivnosti za definiranje nultog (postojećeg) stanja na lokaciji Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada i na području Općine Dvor s procjenom doze za pojedinca na temelju ugovora zaključenog s Fondom za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško u kolovozu 2020. u iznosu od 960.200,00 kn.

Pružanje usluga obavlja se prema cijenama utvrđenim važećim cjenicima ustrojstvenih jedinica koje je odobrilo Upravno vijeće Instituta.

Prihodi za usluge trajnog praćenja kvalitete zraka u državnoj mreži u iznosu od 3.446.260,00 kn odnose se na obavljene i obračunane usluge praćenja kvalitete zraka na mjernim postajama u Zagrebu, Kutini, Plitvičkim jezerima, Rijeci, Sisku, Slavanskom Brodu te Velikoj Gorici na temelju ugovora zaključenog između Instituta, Ministarstva zaštite okoliša i energetike te Državnog hidrometeorološkog zavoda u studenome 2020. i Plana provedbe programa mjerenja razine onečišćenosti u državnoj mreži u 2021. Financiranje navedene usluge osigurava Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Odredbama članka 31. Zakona o zaštiti zraka (Narodne novine 127/19 i 57/22), između ostalog, propisano je da praćenje kvalitete zraka u postajama iz državne mreže u dijelu koji se odnosi na uzorkovanje i fizikalno-kemijske analize lebdećih čestica PM10 i PM2,5 te ekvivalenciju nereferentnih metoda za određivanje masenih koncentracija lebdećih čestica PM10 i PM2,5 obavlja Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada. Institut podnosi (periodična i godišnja) izvješća Državnom hidrometeorološkom zavodu.

Prihodi od pružanja usluga mjerenja i praćenja kvalitete zraka na području (mjernim postajama) Grada Zagreba u iznosu od 2.380.676,00 kn ostvareni su na temelju ugovora zaključenih u studenome 2020. i listopadu 2021. s Gradom Zagrebom, Gradskim uredom za gospodarstvo, energetiku i zaštitu okoliša i okvirnog sporazuma zaključenog u listopadu 2020. za razdoblje od četiri godine. Ugovoreni su poslovi mjerenja i praćenja kakvoće zraka na šest mjernih postaja za trajno praćenje kakvoće zraka na području grada, analiziranja i obrade rezultata mjerenja, izrade mjesečnih i godišnjih izvješća o kakvoći zraka i kategorizacije područja prema stupnju onečišćenosti zraka u ukupnom iznosu od 7.197.340,00 kn, odnosno godišnje 1.799.335,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreni iznos je okvirni, a obračun usluga obavlja se na temelju cijena iz ponudbenog troškovnika i stvarno izvršenih usluga. Tijekom 2021. za pružene usluge mjerenja i praćenja kvalitete zraka ispostavljeni su računi u ukupnom iznosu od 2.380.676,00 kn. Institut za obavljene usluge podnosi (periodična i godišnja) izvješća. Koncem 2021. za navedene prihode iskazana su potraživanja u iznosu od 465.006,00 kn.

Institut je u travnju 2014. donio Pravilnik o načinu raspodjele prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja djelatnosti.

Tekuće donacije u iznosu od 797.954,00 kn odnose se na tekuće donacije od neprofitnih organizacija u iznosu od 492.944,00 kn te od trgovačkih društava u iznosu od 305.010,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 739.623,00 kn.

Tekuće donacije od neprofitnih organizacija u iznosu od 492.944,00 kn odnose se na donacije ostvarene od Hrvatske zaklade za znanost za financiranje projekta Siguran pristup za razvoj nano-sustava za ciljanu isporuku lijekova u mozak – SENDER na temelju ugovora zaključenog u listopadu 2019. Za provedbu projekta ugovorena su sredstva u iznosu od 2.088.264,00 kn, od čega se 85,0 % ukupnih prihvatljivih troškova sufinancira iz Europskog socijalnog fonda (ESF). Ugovorena sredstva koja osigurava Hrvatska zaklada za znanost doznačavaju se prema metodi nadoknade. Razdoblje provedbe projekta je od studenoga 2019. do konca svibnja 2023. Institut i voditelj projekta podnose Hrvatskoj zakladi za znanost tromjesečna izvješća (opisna i financijska). Tijekom 2021. na temelju podnesenih izvješća o utrošenim sredstvima doznačena su sredstva u iznosu od 492.944,00 kn.

Tekuće donacije od trgovačkih društava u iznosu od 305.010,00 kn odnose se na donaciju jednog trgovačkog društva za provedbu projekta Razvoj funkcionalnog pića u održivoj ambalaži JamINNO+. Projekt se sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj. U svibnju 2021. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja donijelo je Odluku o dodjeli bespovratnih sredstava za realizaciju ulaganja u navedeni projekt za projektne partnere. Odlukom je utvrđen iznos prihvatljivih izdataka za Institut u iznosu od 5.256.773,00 kn i najviši iznos sredstava za financiranje prihvatljivih izdataka u iznosu od 3.081.991,00 kn. Sporazum o partnerstvu prijavitelja i partnera zaključili su u listopadu 2021. trgovačko društvo (naručitelj projekta), Farmaceutsko-biokemijski fakultet u Zagrebu, Institut Ruđer Bošković i Institut. Razdoblje provedbe projekta je od sredine lipnja 2020. do konca rujna 2023. Sredstva se doznačavaju prema metodi nadoknade. Koncem studenoga 2021. Institutu je doznačen predujam u iznosu od 305.010,00 kn. Navedena sredstva koncem 2021. ostala su neutrošena.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu od 39.146.795,00 kn iz općih prihoda i primitaka u iznosu od 31.416.139,00 kn te sredstava učešća za pomoći (za sufinanciranje projekta ReC-IMI) u iznosu od 7.730.656,00 kn. Opći prihodi i primici u iznosu od 31.416.139,00 kn doznačeni su za financiranje rashoda za zaposlene u iznosu od 27.009.082,00 kn, programsko financiranje znanstvene djelatnosti u iznosu od 3.729.403,00 kn, naknade troškova prijevoza u iznosu od 639.149,00 kn te financiranje drugih rashoda u iznosu od 38.505,00 kn.

Prihodi za programsko financiranje znanstvene djelatnosti u iznosu od 3.729.403,00 kn ostvareni su na temelju odluka Ministarstva znanosti i obrazovanja o isplati financijskih sredstava za programsko financiranje na javnim znanstvenim institutima u 2021. Prema odlukama o isplati iz veljače, srpnja i studenoga 2021. sredstva su isplaćena Institutu u tri obroka (ožujak, srpanj i studeni 2021.) za materijalne rashode u iznosu od 3.215.869,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 354.729,00 kn, naknade građanima i kućanstvima (stipendije i školarine) u iznosu od 128.600,00 kn te financijske rashode u iznosu od 30.205,00 kn. Institut je u lipnju 2022. dostavio Ministarstvu znanosti i obrazovanja Izvještaj o potrošnji sredstava doznačenih za programsko financiranje Instituta u 2021. Sredstva su utrošena za doznačene namjene.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 2.000.000,00 kn ostvareni su od povrata oročenog depozita kod poslovne banke.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 119.106.058,00 kn, što je 32.176.598,00 kn ili 37,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	30.236.536,00	33.959.274,00	112,3
2.	Materijalni rashodi	8.876.616,00	10.687.845,00	120,4
3.	Financijski rashodi	108.582,00	83.736,00	77,1
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	165.361,00	293.897,00	177,7
5.	Ostali rashodi	112.470,00	1.468,00	1,3
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	45.429.895,00	74.079.838,00	163,1
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.000.000,00	0,00	-
Ukupni rashodi i izdaci		86.929.460,00	119.106.058,00	137,0
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		80.175.574,00	107.992.338,00	134,7
Manjak prihoda i primitaka		6.753.886,00	11.113.720,00	164,6

Vrijednosno su najznačajniji rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 74.079.838,00 kn, koji čine 62,2 % ukupnih rashoda. Značajni su rashodi za zaposlene u iznosu od 33.959.274,00 kn, koji čine 28,5 % ukupnih rashoda. Preostali rashodi iznose 11.066.946,00 kn i čine 9,3 % ukupnih rashoda.

Rashodi za zaposlene u iznosu od 33.959.274,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 28.107.395,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 4.483.610,00 kn te ostale rashode za zaposlene (bonus za uspješan rad, božićnice, regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade, darove za djecu, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te ostale nagrade) u iznosu od 1.368.269,00 kn. U okviru rashoda za brutoplaće evidentirane su plaće za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada u sustavu znanosti i visokog obrazovanja za 38 zaposlenika zbog izlaganja opasnosti i štetnim utjecajima (Jedinica za dozimetriju zračenja i radiobiologiju, Jedinica za laboratorijske životinje, Jedinica za mutagenezu, Jedinica za toksikologiju) u iznosu od 547.297,00 kn te plaće za prekovremeni rad 26 zaposlenika u iznosu od 159.067,00 kn. Obračun i isplata plaća, dodatka na plaću i drugih materijalnih prava zaposlenika obavljen je na temelju Zakona o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09), Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21 i 138/21), Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20 – Dodatak II.), Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine 9/19 i 52/20 – izmjene Dodatka I.), Pravilnika o načinu raspodjele vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja vlastite djelatnosti iz travnja 2014. te Pravilnika o radu Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada iz prosinca 2015.

U odnosu na prethodnu godinu, rashodi za zaposlene veći su za 3.722.738,00 kn ili 12,3 %, najvećim dijelom zbog povećanja osnovice za izračun plaće službenika i namještenika u javnim službama, rashoda za stimulativni dio plaće te rashoda za plaće za posebne uvjete rada.

Materijalni rashodi u iznosu od 10.687.845,00 kn odnose se na rashode za materijal i energiju u iznosu od 4.518.464,00 kn, rashode za usluge u iznosu od 4.137.165,00 kn, naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknade za prijevoz na posao i s posla, stručno usavršavanje zaposlenika i ostale naknade zaposlenima) u iznosu od 1.625.124,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 385.822,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 21.270,00 kn. U odnosu na 2020., materijalni rashodi su veći za 1.811.229,00 kn ili 20,4 %. Povećanje materijalnih rashoda najvećim dijelom odnosi se na rashode za materijal i energiju, koji su povećani za 1.318.039,00 kn ili 41,2 % zbog ugovaranja novih poslova i znanstvenih projekata koji se baziraju na raznim vrstama laboratorijskih analiza, što uključuje povećanje korištenja laboratorijskog potrošnog materijala i kemikalija te na povećanje naknada troškova zaposlenima koji su povećani za 489.018,00 kn ili 43,0 % zbog povećanih rashoda za službena putovanja u inozemstvo te većeg broja kotizacija za sudjelovanje na službenim putovanjima u vezi s povoljnijom epidemiološkom situacijom u odnosu na 2020.

U okviru rashoda za materijal i energiju, vrijednosno značajniji su rashodi za materijal i sirovine u iznosu od 2.992.594,00 kn (od čega se na laboratorijski potrošni materijal odnosi 2.886.395,00 kn), energiju (električna energija, plin te motorni benzin i dizelsko gorivo) u iznosu od 949.359,00 kn te uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 345.175,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 4.137.165,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 1.156.085,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 1.131.377,00 kn te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 716.748,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnose se na održavanje postrojenja i opreme u iznosu od 975.435,00 kn (od čega se na rashode održavanja laboratorijske opreme odnosi 821.797,00 kn), održavanje građevinskih objekata u iznosu od 96.579,00 kn te održavanje prijevoznih sredstava u iznosu od 61.470,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 1.131.377,00 kn odnose se na zakup poslovnog prostora u iznosu od 669.800,00 kn, licenci u iznosu od 323.332,00 kn te opreme (elektronski dozimetri, plinske boce i aparati za vodu) u iznosu od 138.245,00 kn.

U okviru rashoda za zakup poslovnog prostora evidentirani su rashodi za zakup poslovnog prostora ukupne površine 377,27 m² na lokaciji u Zagrebu (Petrovaradinska 110) u iznosu od 669.000,00 kn. Zakup navedenog poslovnog prostora ugovoren je od siječnja 2021. do konca lipnja 2022. zbog oštećenja zgrade Instituta tijekom potresa u Zagrebu i Petrinji u 2020. Navedeni rashodi financirani su iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) u iznosu od 568.650,00 kn ili 85,0 % te iz sredstava učešća za pomoći u iznosu od 100.350,00 kn ili 15,0 %.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge vrijednosno značajniji odnose se na rashode za naknade na temelju ugovora o djelu u iznosu od 162.356,00 kn (deset izvršitelja), izradu građevinskog projekta obnove glavne zgrade Instituta zbog oštećenja nastalih u potresu u iznosu od 118.750,00 kn, usluge znanstvene i stručne suradnje s CARNetom (e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola) u iznosu od 100.000,00 kn, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu od 92.563,00 kn te rashode na temelju ugovora o autorskom djelu (20 izvršitelja) u iznosu od 91.783,00 kn.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.625.124,00 kn odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 689.524,00 kn, rashode za službena putovanja u iznosu od 685.502,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 233.843,00 kn i ostale naknade troškova zaposlenima u iznosu od 16.255,00 kn. U odnosu na 2020. rashodi za službena putovanja zaposlenika povećani su za 293.772,00 kn ili 75,0 %, najvećim dijelom zbog povećanog broja službenih putovanja u inozemstvo zbog povoljnije epidemiološke situacije.

Iz istoga razloga uplaćen je veći broj kotizacija za sudjelovanja na službenim putovanjima u inozemstvo te su rashodi za stručno usavršavanje zaposlenika povećani za 150.721,00 kn ili 181,3 %. Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad Upravnog vijeća Instituta (uključujući troškove prijevoza) u iznosu od 133.189,00 kn te članarine (međunarodne i tuzemne) i norme u iznosu od 85.255,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 293.897,00 kn odnose se na školarine za zaposlene u iznosu od 239.342,00 kn te troškove za poslijediplomske studije i troškove izbora u znanstvena zvanja u iznosu od 54.555,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, naknade su veće za 128.536,00 kn ili 77,7 %, najvećim dijelom zbog školarine za troje novih doktoranada zaposlenih preko Hrvatske zaklade za znanost, školarine za jednog zaposlenika Instituta za jednogodišnje stručno usavršavanje za profil Menadžer za odnose s javnošću u poslovnom učilištu Experta i školarine za jednog zaposlenika Instituta za specijalistički diplomski studij Projektni menadžment.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 74.079.838,00 kn, a vrijednosno značajniji rashodi odnose se na građevinske radove na dogradnji zgrade Instituta u iznosu od 53.278.097,00 kn, nabavu laboratorijske opreme u iznosu od 8.619.145,00 kn, mrežne opreme sa sustavom za upravljanje i zaštitu korisnika u iznosu od 3.458.335,00 kn te 34 digestora za opće i posebne namjene različitih dimenzija u iznosu od 2.468.603,00 kn.

Rashodi za građevinske radove na dogradnji zgrade Instituta u iznosu od 53.278.097,00 kn ostvareni su u okviru kapitalnog projekta Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., a odnose se na projekt ReC-IMI. Za izvođenje radova na dogradnji i obnovi zgrade Instituta u veljači 2020. zaključen je ugovor o izvođenju radova u dvije faze po sistemu „ključ u ruke”. Prva faza podrazumijeva izgradnju zgrade (površine 6 822,77 m² s pet katova i podzemnom garažom sa 16 parkirnih mjesta) prema projektnoj dokumentaciji i završava dobivanjem privremene uporabne dozvole. Druga faza podrazumijeva obnovu glavne zgrade Instituta. Ukupna vrijednost radova ugovorena je u iznosu od 117.244.369,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Rok izvođenja radova ugovoren je do konca rujna 2021. Radovi su započeli u veljači 2020. Dodatkom ugovoru o izvođenju radova iz rujna 2020., rok izvođenja radova produljen je do konca ožujka 2022. (zbog nepovoljnih vremenskih prilika, pojave epidemije bolesti COVID-19, otežane nabave materijala za gradnju te nedostupnosti adekvatnih ljudskih resursa i slično). Zbog oštećenja uzrokovanih potresom u Zagrebu i Petrinji (u 2020.), u veljači 2022. ugovoreni su dodatni nepredviđeni radovi na glavnoj zgradi Instituta u iznosu od 12.227.960,00 kn, a čije je financiranje ugovoreno iz Fonda solidarnosti Europske unije – potres ožujak 2020. Rok izvođenja radova produljen je do konca studenoga 2022. Dodatkom ugovoru iz ožujka 2022. ugovoreni su dodatni radovi na strojarskim instalacijama i GLP laboratoriju zbog usuglašavanja projekta s novim regulatornim propisima o provedbi radiološke i nuklearne sigurnosti te Akcijskog plana za radon za razdoblje 2019. – 2024. u iznosu od 4.291.073,00 kn te ukupno ugovoreni radovi iznose 133.763.402,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovoreno je plaćanje 90,0 % iznosa od svake privremene situacije, a preostalih 10,0 % plaća se po obračunu izvršenih radova putem okončane situacije.

Tijekom 2021. ispostavljeno je 12 privremenih situacija za radove izvedene u ukupnom iznosu od 53.278.097,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega se 45.286.382,00 kn ili 85,0 % financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a 7.991.715,00 kn ili 15,0 % iz sredstava učešća za pomoći. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) nije okončana prva faza, a radovi su izvedeni u ukupnom iznosu od 96.605.933,00 kn, odnosno 120.757.416,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

U okviru rashoda za nabavu laboratorijske opreme, vrijednosno značajniji rashodi odnose se na nabavu sitne i srednje znanstvene opreme (oprema za pripremu i pohranu uzoraka) i vage u iznosu od 3.606.972,00 kn, sustava za kemijsko oslikavanje čestica mikroplastike infracrvenom spektroskopijom u iznosu od 2.161.094,00 kn te opreme za provođenje kemijsko-fizikalnih analiza: Sustavi za kalorimetriju i određivanje tališta u iznosu od 1.446.250,00 kn. U odnosu na 2020., rashodi za nabavu nefinancijske imovine veći su za 28.649.943,00 kn ili 63,1 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na projekt ReC-IMI, odnosno na nabavu postrojenja i opreme (laboratorijske opreme) u iznosu od 16.468.689,00 kn ili 882,7 % te dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu od 11.942.408,00 kn ili 27,6 %.

Ukupni prihodi i primici za 2021. ostvareni su u iznosu od 107.992.338,00 kn, ukupni rashodi u iznosu od 119.106.058,00 kn, a manjak prihoda i primitaka u iznosu od 11.113.720,00 kn. Iz prethodnog razdoblja prenesen je višak prihoda i primitaka u iznosu od 4.865.855,00 kn te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 6.247.865,00 kn. Manjak prihoda i primitaka u 2021. čini manjak prihoda od nefinancijske imovine, a najvećim dijelom se odnosi na kapitalni projekt Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., za koji su ostvareni rashodi u iznosu od 69.992.611,00 kn, a sredstva su doznačena u iznosu od 52.890.970,00 kn na temelju zahtjeva za nadoknadom sredstava.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 163.255.611,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	71.312.163,00	149.724.683,00	210,0
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	235.000,00	9.715.000,00	4 134,0
1.2.	Građevinski objekti	9.250.046,00	9.186.858,00	99,3
1.3.	Postrojenja i oprema	12.498.355,00	26.318.629,00	210,6
1.4.	Prijevozna sredstva	625.102,00	458.395,00	73,3
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	48.529.528,00	103.725.823,00	213,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	174.132,00	319.978,00	183,8
2.	Financijska imovina	18.717.619,00	13.530.928,00	72,3
2.1.	Novčana sredstva	11.712.584,00	9.611.487,00	82,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	3.055.094,00	1.068.869,00	35,0
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	177.345,00	177.345,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.772.596,00	2.673.227,00	70,9
	Ukupno imovina	90.029.782,00	163.255.611,00	181,3
3.	Obveze	10.065.688,00	18.991.680,00	188,7
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	2.594.619,00	2.742.005,00	105,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	7.471.069,00	16.249.675,00	217,5
4.	Vlastiti izvori	79.964.094,00	144.263.931,00	180,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	90.029.782,00	163.255.611,00	181,3
	Izvanbilančni zapisi	111.892,00	399.986,00	357,5

Vrijednost imovine koncem 2021. veća je za 73.225.829,00 kn ili 81,3 % u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine. Navedeno je najvećim dijelom posljedica povećanja nefinancijske imovine za 78.412.520,00 kn ili 110,0 %, a odnosi se na nabavu zemljišta, postrojenja i opremu te nefinancijsku imovinu u pripremi vezano za provedbu projekta ReC-IMI. Vrijednost financijske imovine manja je za 5.186.691,00 kn ili 27,7 % zbog smanjenja novčanih sredstava za 2.101.097,00 kn ili 17,9 %, kn, depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo za 1.986.225,00 kn ili 65,0 % i potraživanja za prihode poslovanja za 1.099.369,00 kn ili 29,1 %.

Vrijednost zemljišta odnosi se na zemljište u Zagrebu (Ksaverska cesta 2) ukupne površine 4 153 m². Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o prijenosu u vlasništvo Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske u svrhu realizacije projekta Istraživačko-edukacijski centar za zdravstvenu i medicinsku ekologiju i zaštitu od zračenja – Rekonstrukcija i dogradnja Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada u Zagrebu iz lipnja 2021. te ugovora o prijenosu navedenih nekretnina iz rujna 2021. zaključenog s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Institut je stekao građevinsko zemljište (četiri parcele) ukupne površine 4 026 m² u vrijednosti od 9.480.000,00 kn.

Građevinski objekti u iznosu od 9.186.858,00 kn odnose se na vrijednost zgrade Instituta s pomoćnim (nadograđenim) zgradama ukupne površine 4 228,97 m² u iznosu od 9.060.664,00 kn te ostale građevinske objekte (kontejneri, poslovni i za pohranu opreme) u iznosu od 126.194,00 kn.

Vrijednost postrojenja i opreme u iznosu od 26.318.629,00 kn odnosi se na medicinsku i laboratorijsku opremu u iznosu od 16.788.992,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu od 4.960.158,00 kn, opremu za održavanje i zaštitu u iznosu od 3.692.726,00 kn, instrumente, uređaje i strojeve u iznosu od 599.518,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu od 233.413,00 kn te uređaje, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 43.822,00 kn.

Nefinancijska imovina u pripremi u iznosu od 103.725.823,00 kn odnosi se na dogradnju zgrade Instituta te izradu projektne dokumentacije, reviziju, studiju izvodljivosti, projektantski i stručni nadzor te vođenje projekta u okviru projekta ReC-IMI. U odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine, nefinancijska imovina u pripremi veća je za 55.196.295,00 kn ili 113,7 %, najvećim dijelom zbog izvedenih građevinskih radova.

Druga nefinancijska imovina u iznosu od 319.978,00 kn odnosi se na ulaganja u računalne programe.

Financijska imovina u iznosu od 13.530.928,00 kn odnosi se na novčana sredstva u iznosu od 9.611.487,00 kn, potraživanja u iznosu od 2.864.454,00 kn, depozite u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama u iznosu od 827.642,00 kn, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici u iznosu od 177.345,00 kn te jamčevne pologe u iznosu od 50.000,00 kn.

Novčana sredstva u iznosu od 9.611.487,00 kn odnose se na novac u banci u iznosu od 9.611.054,00 kn te novac u blagajni u iznosu od 433,00 kn.

Stanje novca na žiroračunu u iznosu od 9.611.054,00 kn čine neutrošena vlastita sredstva za financiranje redovnog poslovanja u iznosu od 5.401.341,00 kn, pomoći iz EU u iznosu od 2.672.918,00 kn, prihodi za posebne namjene (projekti ugovoreni s Hrvatskom zakladom za znanost, Sveučilištem Sjever i Europskom kemijskom agencijom – ECHA) u iznosu od 672.462,00 kn, ostale pomoći i darovnice u iznosu od 625.322,00 kn te donacije (projekti JamINNO+ i SENDER) u iznosu od 239.011,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2021. iznose 2.864.454,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od pruženih usluga (za obavljene usluge zaštite od ionizirajućeg zračenja, usluge mjerenja i praćenja kvalitete zraka, usluge mjerenja stanja radioaktivnosti u okolišu i druge usluge) u iznosu od 2.673.227,00 kn, ostala potraživanja (potraživanja za bolovanja) u iznosu od 159.975,00 kn te potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 31.252,00 kn.

Potraživanja iskazana koncem 2021. manja su za 1.085.594,00 kn ili 27,5 % u odnosu na potraživanja početkom godine kada su iznosila 3.950.048,00 kn.

Od ukupnih potraživanja koncem 2021. u iznosu od 2.864.454,00 kn na dospelja potraživanja odnosi se 809.820,00 kn. Dospelja potraživanja odnose se na potraživanja za prihode od pruženih usluga, od čega se na potraživanja s rokom dospelosti do godinu dana odnosi 733.746,00 kn, na potraživanja s rokom dospelosti od jedne do tri godine 27.177,00 kn, a na potraživanja s rokom dospelosti iznad tri godine 48.897,00 kn.

Za naplatu dospeljih potraživanja Institut dužnicima šalje izvode otvorenih stavaka i opomene. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) dospelja potraživanja naplaćena su u iznosu od 699.702,00 kn.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici u iznosu od 177.345,00 kn odnose se na udjele u glavnicama dviju poslovnih banaka u iznosu od 97.813,00 kn, udio u glavnici hotelskog turističkog društva u stečaju u iznosu od 45.087,00 kn, udio u temeljnom kapitalu društva čiji je osnivač Institut u iznosu od 20.000,00 kn te obveznice Republike Hrvatske za prodane stanove prema Zakonu o prodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02) u iznosu od 14.445,00 kn.

Ukupne obveze na koncu 2021. iskazane su u iznosu od 18.991.680,00 kn, što je 8.925.992,00 kn ili 88,7 % više u odnosu na početak godine. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na obveze za nabavu nefinancijske imovine. Odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 16.249.675,00 kn i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 2.742.005,00 kn.

Obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 16.249.675,00 kn odnose se na obveze za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (obveze prema izvoditelju građevinskih radova) u iznosu od 9.038.471,00 kn, obveze za nabavu medicinske i laboratorijske opreme u iznosu od 7.000.304,00 kn te obveze za nabavu uredske opreme u iznosu od 210.900,00 kn.

Obveze za rashode poslovanja u iznosu od 2.742.005,00 kn odnose se na obveze za ostale tekuće obveze (obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze u iznosu od 1.545.236,00 kn te obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 882.846,00 kn) u iznosu od 2.428.082,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu od 309.891,00 kn i obveze za financijske rashode u iznosu od 4.032,00 kn.

Prema Bilanci i Izvještaju o obvezama, obveze u iznosu od 18.991.680,00 kn u cijelosti su nedospjele.

Izvanbilančni zapisi iskazani u iznosu od 399.986,00 kn odnose se na potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku (37 radnih sporova u iznosu od 294.841,00 kn i devet sporova za naknadu štete zbog naleta divljači na vozila na području znanstvenoistraživačkog poligona Šumbar u iznosu od 105.145,00 kn). U odnosu na početno stanje, izvanbilančni zapisi veći su za 288.094,00 kn ili 257,5 % najvećim dijelom zbog podnesenih tužbi zaposlenika (34 tužbe) za isplatu razlike plaće od 6,0 % (za razdoblje od prosinca 2015. do siječnja 2017.) na temelju Izmjena i dopuna Dodatka Sporazumu o osnovici za plaće u javnim službama od 26. listopada 2011. i Arbitražne odluke od 7. prosinca 2011.

Vlastiti izvori u iznosu od 144.263.931,00 kn odnose se na vlastite izvore iz proračuna i ostale vlastite izvore u iznosu od 149.243.684,00 kn, višak prihoda poslovanja i prihoda od financijske imovine u iznosu od 23.126.310,00 kn, obračunane prihode poslovanja u iznosu od 2.136.583,00 kn te stavke koje umanjuju vlastite izvore, a odnose se na manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 29.374.175,00 kn i ispravak ostalih vlastitih izvora za obveze u iznosu od 868.471,00 kn. Koncem 2021. provedena je obvezna korekcija rezultata koja je evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u Bilanci. Nakon provedenih korekcija višak prihoda poslovanja iznosi 21.126.310,00 kn, višak prihoda od financijske imovine 2.000.000,00 kn, a manjak prihoda od nefinancijske imovine 29.374.175,00 kn. Upravno vijeće je u ožujku 2022. donijelo Odluku o raspodjeli rezultata, prema kojoj se manjak prihoda od nefinancijske imovine pokriva iz viška prihoda poslovanja i prihoda od financijske imovine te ukupni manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 6.247.865,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave te izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021. planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 57.279.550,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Instituta i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 37 ugovora za nabavu roba i usluga u ukupnom iznosu od 73.853.541,00 kn.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 9.924.811,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na jednostavne nabave roba, radova i usluga koje su u vezi s financiranjem iz EU fondova odnosi 2.222.135,00 kn.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, zaključena su dva ugovora o nabavi roba (opskrba električnom energijom) i usluga (poštanske usluge) u vrijednosti od 643.936,00 kn.

Ugovorena i nabavljena vrijednost roba, radova i usluga u 2021. veća je u odnosu na Plan nabave za 2021. jer je nabava opreme u okviru projekta ReC-IMI (oprema za provođenje kemijsko-fizikalnih analiza, informatička oprema te sitna i srednja znanstvena oprema i vage) planirana Planom nabave za 2020. u ukupnom iznosu od 34.717.008,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ugovorena je u 2021. u ukupnom iznosu od 33.219.306,00 kn.

Pravilnik o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova donesen je u lipnju 2017., a izmjene i dopune Pravilnika u travnju 2020. Navedenim Pravilnikom uređuje se postupak koji prethodi stvaranju ugovornog odnosa za nabavu robe i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn (jednostavna nabava). Pravilnikom je, između ostalog, propisano da nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 100.000,00 kn te nabavu radova procijenjene vrijednosti manje od 250.000,00 kn naručitelj provodi izdavanjem narudžbenice na temelju jedne ponude koja je prethodno zatražena elektroničkim putem, telefaksom ili telefonski. Nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti od 250.000,00 kn do 500.000,00 kn naručitelj provodi slanjem poziva na dostavu ponuda na adrese jednog ili više gospodarskih subjekata.

Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ponude.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 12. svibnja 2022. do 13. veljače 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustanovama
2. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Državni proračun Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcije za 2022. i 2023. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
7. Statut Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada
8. Pravilnik o ustroju i nazivima radnih mjesta Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada
9. Pravilnik o unutrašnjem ustroju i načinu rada Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada
10. Pravilnik o radu Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada (prosinac 2015.)
11. Strategija Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada 2017. – 2030.
12. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
13. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

14. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
15. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
16. Zakon o pravu na pristup informacijama
17. Pravilnik o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima institucija u javnom sektoru
18. Etički kodeks Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada
19. Zakon o zaštiti zraka
20. Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (Narodne novine 141/13, 39/15, 130/17 i 118/18)
21. Zakon o zaštiti od neionizirajućeg zračenja (Narodne novine 91/10 i 114/18)
22. Zakon o plaćama u javnim službama
23. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama
24. Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje
25. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
26. Pravilnik o načinu raspodjele prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja djelatnosti (svibanj 2014.)
27. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (Narodne novine 17/19 i 98/19)
28. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe (Narodne novine 21/02)
29. Zakon o javnoj nabavi
30. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
31. Pravilnik o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova (lipanj 2017. i travanj 2020.)
32. Zakon o prodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Instituta. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama.

Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima te tekućim i kapitalnim projektima Instituta. Provjerena je dokumentacija u vezi s računovodstvenim evidencijama, popisom imovine i obveza, ulaznim računima, приходima i primicima, rashodima, postupcima javne nabave i izvršenjem zaključenih ugovora te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Instituta i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na unutarnje ustrojstvo, računovodstveno poslovanje, rashode i javnu nabavu.

1. Unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Unutarnje ustrojstvo Instituta uređeno je Statutom te Pravilnikom o ustroju i nazivima radnih mjesta Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada iz veljače 2021. i svibnja 2022. Ustrojstvene jedinice Instituta su znanstvenoistraživački ustrojstveni oblici i zajedničke službe Instituta.

U veljači 2019. na snagu je stupio Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. Odredbama članka 10. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da su školske ustanove, visoka učilišta i javni znanstveni instituti dužni osnovati knjižnicu u sastavu tih ustanova, odnosno posebnim ugovorom s kojom drugom javnom knjižnicom visoka učilišta i javni znanstveni instituti mogu osigurati knjižnične usluge nužne za obavljanje nastavne i znanstvene djelatnosti.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu u ožujku 2019. uputila je dopis Institutu u kojem navodi da ako nema zaposlenog diplomiranog knjižničara ili knjižnica nije navedena u Statutu, ne može u svom ustrojstvu imati knjižnicu. Također, navedeno je da ako nije u mogućnosti ustrojiti knjižnicu, treba zaključiti ugovor s nekom drugom ustanovom čija knjižnica bi za Institut obavljala knjižničnu djelatnost.

Institut je do travnja 2019. imao ustrojen Odsjek za znanstvenu dokumentaciju s knjižnicom. S obzirom na to da nije imao diplomiranog knjižničara i da knjižnica nije navedena u Statutu, Upravno vijeće donijelo je odluku da se iz naziva Odsjeka za znanstvenu dokumentaciju ukloni knjižnica te je prihvatilo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i nazivima radnih mjesta Instituta i Pravilnik o izmjenama Pravilnika o unutrašnjem ustroju i načinu rada Instituta prema kojima je ustrojen Odsjek za znanstvenu dokumentaciju (bez knjižnice). Ugovor s drugom ustanovom čija knjižnica bi obavljala knjižničnu djelatnost za Institut nije zaključen.

Državni ured za reviziju nalaže osnovati knjižnicu u sastavu Instituta odnosno zaključiti ugovor s drugom ustanovom čija bi knjižnica obavljala knjižničnu djelatnost za Institut u skladu s odredbama Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti.

- 1.2. *Institut prihvaća nalog te u Očitovanju navodi da će zatražiti suglasnost Upravnog vijeća za zapošljavanje diplomiranog knjižničara, a po dobivanju suglasnosti, Ministarstvu znanosti i obrazovanja uputit će zahtjev za odobrenje radnog mjesta voditelja knjižnice. Nakon toga, pristupit će izmjeni Pravilnika o ustroju i nazivima radnih mjesta te Pravilnika o unutrašnjem ustroju i načinu rada Instituta.*

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Institut vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

– Poslovne knjige

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 39.146.795,00 kn u cijelosti su evidentirani na računu 6711 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja, iako su prihodi u iznosu od 10.828.972,00 kn ostvareni za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine.

Prema odredbama članka 72. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, navedene prihode trebalo je evidentirati na računu 6712 – Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Navedeno je utjecalo na strukturu iskazanih prihoda iz državnog proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže ostvarene prihode iz proračuna evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Građevinski objekti evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 9.186.858,00 kn, a odnose se na vrijednost zgrade Instituta s pomoćnim (nadograđenim) zgradama ukupne površine 4 226,94 m² u iznosu od 9.060.664,00 kn te ostale građevinske objekte (kontejneri, poslovni i za pohranu opreme) u iznosu od 126.194,00 kn. Vrijednost pomoćnih zgrada nije zasebno evidentirana u poslovnim knjigama. Tijekom 2020., radi dogradnje zgrade Instituta, srušene su pomoćne zgrade ukupne površine 1 290,78 m² za koje u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije provedeno smanjenje vrijednosti građevinskih objekata. Prema odredbama članka 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, dugotrajna imovina se, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Državni ured za reviziju nalaže iskazati vrijednost građevinskih objekata u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, odnosno isknjižiti iz poslovnih knjiga dio građevinskih objekata koji je srušen.

Koncem 2021. potraživanja iznose 2.864.454,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja (za prihode od pruženih usluga) odnosi 809.820,00 kn. Potraživanja s rokom dospelosti do jedne godine iznose 733.746,00 kn. Na potraživanja s rokom dospelosti od jedne do tri godine odnosi se 27.177,00 kn (od kojih se na potraživanja od pravne osobe nad kojom je pokrenut stečajni postupak odnosi 9.094,00 kn), a na potraživanja s rokom dospelosti iznad tri godine 48.897,00 kn.

Za navedena potraživanja nije obavljen ispravak vrijednosti u iznosu od 64.759,00 kn, što nije u skladu s odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Odredbama navedenog članka propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godinu dana te pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom.

Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, ako se s naplatom kasni iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %, a ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Stanje dionica koncem 2021. evidentirano je u poslovnim knjigama u iznosu od 142.900,00 kn. Odnosi se na udjele u glavnici u dvije poslovne banke čije su dionice stečene kupnjom 1998. u iznosu od 97.813,00 kn i trgovačkog društva u stečaju, a čije su dionice stečene u ožujku 1997. od Hrvatskog fonda za privatizaciju na temelju ugovora o prijenosu dionica u iznosu od 45.087,00 kn.

Prema Obavijesti o stanju računa na 31. prosinca 2021. (Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., Zagreb), Institut je vlasnik 4 697 dionica u dvije poslovne banke čija tržišna vrijednost iznosi 334.376,00 kn te 228 dionica trgovačkog društva u stečaju nominalne vrijednosti od 45.600,00 kn.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske koju je donijelo Ministarstvo financija u siječnju 2018., utvrđeno je da pristup i metodologija vrednovanja ovisi o tome može li se imovina vrednovati prema tržišnom principu ili ne.

U cilju realnijeg iskazivanja vrijednosti imovine Državni ured za reviziju preporučuje u poslovnim knjigama evidentirati te u financijskim izvještajima iskazati tržišnu vrijednost dionica prema Obavijesti o stanju računa na koncu poslovne godine Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., Zagreb.

U okviru vrijednosnih papira u poslovnim knjigama evidentirane su, a u financijskim izvještajima iskazane obveznice u iznosu od 14.445,00 kn. Navedeni iznos odnosi se na pravo Instituta na obveznice Republike Hrvatske, koje ima na temelju deviznih sredstava (stara devizna štednja) uplaćenih Republici Hrvatskoj na ime otkupa stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. S obzirom na to da Republika Hrvatska nije izdala navedene obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, Institut (prodavatelj stanova) ih nije mogao preuzeti od poslovne banke koja je kao agent izdanja obavljala poslove u pripremi emisije obveznica Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju preporučuje, umjesto obveznica, iskazati potraživanja od Republike Hrvatske na ime uplaćenih deviznih sredstava za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo te u dogovoru s Ministarstvom financija poduzeti radnje za naplatu navedenih potraživanja iz državnog proračuna.

U poslovnim knjigama nisu evidentirani i financijskim izvještajima iskazani, u okviru izvanbilančnih zapisa primljeni instrumenti osiguranja plaćanja koji se odnose na 35 bankarskih garancija (jamstva za uredno ispunjenje ugovora, jamstva za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku i jamstva za ozbiljnost ponude) u ukupnom iznosu od 17.127.075,00 kn te dani instrumenti osiguranja plaćanja u ukupnom iznosu od 1.820.529,00 kn, a koji se odnose na šest zadužnica u iznosu od 1.123.113,00 kn, šest garancija u iznosu od 642.416,00 kn te dvije bjanko-zadužnice u iznosima od 50.000,00 kn i 5.000,00 kn kao jamstva za uredno ispunjenje ugovora i osiguranje naplate po garancijama.

Prema odredbama članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, između ostalog i instrumente osiguranja plaćanja.

Državni ured za reviziju nalaže u okviru izvanbilančnih zapisa evidentirati primljene i dane instrumente osiguranja plaćanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Institut raspolaže s 2 670 knjiga. U poslovnim knjigama evidentirana je i financijskim izvještajima iskazana nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti knjiga u iznosu od 631.515,00 kn te sadašnja vrijednost knjiga u iznosu od 0,00 kn. Kod obračuna ispravka vrijednosti knjiga propisana je stopa od 20,0 %. Prema odredbi članka 19. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, vrijednost prirodnih bogatstava, knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti te plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti u pravilu se ne ispravljaju.

Iako je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisana stopa ispravka vrijednosti za knjige, s obzirom na to da knjige korištenjem i protekom vremena ne gube na funkcionalnoj i uporabnoj vrijednosti, Državni ured za reviziju preporučuje da se vrijednost knjiga ne umanjuje godišnje primjenom stope ispravka vrijednosti, nego u trenutku rashodovanja odnosno njihove neupotrebljivosti (dotrajalosti i zastarjelosti).

– Popis imovine i obveza

Odlukom o godišnjem popisu i osnivanju popisnog povjerenstva za 2021. imenovana su povjerenstva za popis imovine i obveza te rashod osnovnih sredstava i sitnog inventara. Povjerenstva su obavila popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2021. te sastavila izvješća o rezultatima popisa.

Popis imovine i obveza nije u cijelosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donio ministar financija u prosincu 2015., 2020. i 2021. Popisom imovine nisu obuhvaćeni građevinski objekti, zemljišta te stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Također, za imovinu u pripremi (investicije u tijeku) nije utvrđen stupanj dovršenosti. Popis dionica obavljen je prijepisom stanja iz poslovnih knjiga. Popis knjiga (2 670) sadrži autora knjige, naziv, inventurni broj, međunarodni standardni knjižni broj (ISBN) te zaduženu osobu, dok ne sadrži novčani iznos. Popisne liste nefinancijske imovine (postrojenja i oprema, prijevozna sredstva te sitni inventar) sadrže vrstu nefinancijske imovine i inventurne brojeve, dok ne sadrže novčane iznose. Odredbom članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici na kraju svake poslovne godine moraju sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Ministarstvo financija je u prosincu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Prema Uputama, popisne liste bi, između ostalog, trebale sadržavati stvarno i knjigovodstveno stanje te razliku među njima u količini i vrijednosti.

Zbog dotrajalosti, neispravnosti i zastarjelosti, povjerenstvo za popis dalo je prijedlog za rashod 229 komada uredske opreme i namještaja te laboratorijske opreme knjigovodstvene vrijednosti od 6.444,00 kn. Ravnateljica Instituta prihvatila je prijedlog o rashodovanju dugotrajne imovine (darovanjem i zbrinjavanjem) koncem siječnja 2022. Rashodovana dugotrajna nefinancijska imovina isknjižena je iz poslovnih knjiga 31. prosinca 2021. bez vjerodostojne dokumentacije.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 18., stavka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da se dugotrajna imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Također, Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donio ministar financija (prosinac 2015.), određeno je da se isknjiženje imovine iz knjigovodstvene evidencije ne može provesti na temelju odluke o rashodovanju, nego izvornih dokumenata o prodaji ili donaciji (ako se rashodovana imovina prodala ili donirala), odnosno komisijskog zapisnika o uništenju rashodovane imovine (ako je rashodovana imovina dana na uništenje). Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno te da osnovna svrha popisa nije ostvarena.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza te isknjiženje imovine iz poslovnih knjiga u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine. Bilješke uz Bilancu ne sadrže popis primljenih i danih instrumenata osiguranja plaćanja (bankovne garancije i zadužnice), a popis sudskih sporova u tijeku ne sadrži sve propisane podatke.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećane su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 17.726.199,00 kn ili 57,1 %, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija u iznosu od 5.382.128,00 kn ili 53,3 %, prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (prihodi iz državnog proračuna) u iznosu od 3.670.235,00 kn ili 10,3 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 998.424,00 kn ili 66,5 %.

U okviru ukupnih rashoda i izdataka u odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije povećani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 28.649.943,00 kn ili 63,1 %, rashodi za zaposlene u iznosu od 3.722.738,00 kn ili 12,3 % te materijalni rashodi u iznosu od 1.811.229,00 kn ili 20,4 %. U odnosu na prethodnu godinu izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova manji su za 2.000.000,00 kn.

Prema Bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2021., povećana je vrijednost nefinancijske imovine za 78.412.520,00 kn ili 110,0 %, vlastitih izvora za 64.299.837,00 kn ili 80,4 % te obveza za 8.925.992,00 kn ili 88,7 %.

Financijska imovina manja je za 5.186.691,00 kn ili 27,7 %. Bilješke uz Bilancu nisu potpune jer ne sadrže sve obvezne podatke vezane za sudske sporove u tijeku, odnosno nisu prikazani u tablici te ne sadrže podatke o procijenjenom vremenu odljeva ili priljeva sredstava. Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku evidentirane su u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima u iznosu od 399.986,00 kn.

Odredbama članaka 13. do 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu koji je bio na snazi do 24. ožujka 2022., između ostalog, propisano je da su Bilješke dopuna podataka uz financijske izvještaje.

Obvezne Bilješke uz Bilancu su popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično) i popis sudskih sporova u tijeku.

Popisi sudskih sporova u tijeku iskazuju se u tablicama te obvezno sadrže sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može prosteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava.

Skreće se pozornost da je odredbama članaka 15. i 16. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2022., između ostalog, propisano da je u Bilješkama uz Bilancu potrebno navesti podatke o vrijednosno značajnoj imovini i obvezama te objašnjenja o značajnim promjenama u stanju u odnosu na prethodno razdoblje te da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine, a u Bilješkama uz Bilancu sastaviti popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta mogu postati obveza ili imovina i popis sudskih sporova u tijeku s propisanim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

2.2. Institut prihvaća sve naloge i preporuke navedene u točki Računovodstveno poslovanje.

U vezi s nalogom da se ostvareni prihodi iz proračuna evidentiraju na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Institut navodi da su prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine evidentirani na propisanom računu 6712 za 2022.

Vezano za nalog koji se odnosi na iskazivanje vrijednosti građevinskih objekata, odnosno da se iz poslovnih knjiga isknjiži dio građevinskih objekata koji je srušen, Institut navodi da će srušene pomoćne zgrade isknjižiti iz poslovnih knjiga, a vrijednost građevinskih objekata ispraviti će pri izradi financijskih izvještaja za 2022.

U vezi s nalogom koji se odnosi na provedbu ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, navodi da će provesti ispravak vrijednosti potraživanja po propisanim stopama.

U vezi s preporukom da se u poslovnim knjigama evidentira te u financijskim izvještajima iskaže tržišna vrijednosti dionica prema Obavijesti o stanju računa na koncu poslovne godine Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d., Zagreb, Institut navodi da u poslovnim knjigama iskazuje tržišnu vrijednost dionica dviju poslovnih banaka, dok je za dionice trgovačkog društva u stečaju tržišna vrijednost nepoznata te će se evidentirati po nominalnoj vrijednosti.

Također, napominje da su udjeli u glavnici kod dvije poslovne banke dodijeljeni Institutu 1998., a dionice jedne od tih poslovnih banaka u vrijednosti od 74.000,00 kn kupljene su 2007. u okviru realizacije prava prvenstva.

Vežano za preporuku da se umjesto obveznica iskaže potraživanje od Republike Hrvatske na ime uplaćenih deviznih sredstava za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, navodi da će kontaktirati Ministarstvo financija vežano za mogućnost naplate iz državnog proračuna.

U vezi s nalogom koji se odnosi na evidentiranje primljenih i danih instrumenata osiguranja plaćanja u okviru izvanbilančnih zapisa, Institut navodi da će u skladu s danim nalogom u okviru izvanbilančnih zapisa evidentirati osim sudskih sporova u tijeku i primljene i dane instrumente osiguranja plaćanja.

U vezi s preporukom da se vrijednost knjiga ne umanjuje godišnje primjenom propisane stope ispravka vrijednosti, nego u trenutku rashodovanja odnosno njihove neupotrebljivosti, Institut navodi da su u 2022. navedene knjige evidentirane po nabavnoj vrijednosti vraćena tijekom 2022.

Vežano za nalog da se popis imovine i obveza te isknjiženje iz poslovnih knjiga obavlja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Institut navodi da će pri provođenju godišnjeg popisa ispravno popisati imovinu i obveze te da je u fazi izrade dokument kojim će se detaljnije popisati proces rashodovanja i isknjižavanja dugotrajne imovine iz poslovnih knjiga.

U vezi s nalogom koji se odnosi na sastavljanje Bilješki uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima te Bilješki uz Bilancu u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Institut navodi da će navedene Bilješke izraditi u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

3. Rashodi

- 3.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 119.106.058,00 kn, što je 32.176.598,00 kn ili 37,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno značajniji su rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 74.079.838,00 kn, koji čine 62,2 % ukupnih rashoda, te rashodi za zaposlene u iznosu od 33.959.274,00 kn, koji čine 28,5 % ukupnih rashoda. Preostali rashodi iznose 11.066.946,00 kn i čine 9,3 % ukupnih rashoda.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 33.959.274,00 kn, a odnose se na brutoplaće u iznosu od 28.107.395,00 kn, doprinose na plaću u iznosu od 4.483.610,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu od 1.368.269,00 kn.

U okviru rashoda za zaposlene iskazani su rashodi za stimulaciju na plaću za 79 zaposlenika u iznosu od 3.058.489,00 kn. Stimulativni dio plaće financiran je vlastitim приходima.

Odredbom članka 8. Zakona o plaćama u javnim službama, propisano je da za natprosječne rezultate u radu službenici i namještenici mogu svake godine ostvariti dodatak za uspješnost na radu koji može iznositi najviše tri plaće službenika, odnosno namještenika koji ostvaruje dodatak i ne može se ostvarivati kao stalni dodatak uz plaću.

Kriterij utvrđivanja natprosječnih rezultata rada i način isplate dodatka za uspješnost na radu uređuje Vlada Republike Hrvatske uredbom. Masu sredstava za dodatke za uspješnost u radu u pojedinim javnim službama utvrđuje Vlada sukladno proračunskim osiguranim sredstvima. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) Vlada Republike Hrvatske nije donijela uredbu kojom bi uredila kriterije utvrđivanja natprosječnih rezultata rada i način isplate dodatka za uspješnost na radu.

Odredbom članka 31. Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje, propisano je da se raspodjela i korištenje prihoda ustanove ostvarenih na tržištu obavljanjem nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti ustanove uređuje pravilnikom Ministarstva znanosti i obrazovanja, a ako Pravilnik nije donesen, pravilnikom ustanove.

Ako ustanova obavljanjem svoje djelatnosti ostvaruje vlastite prihode, zaposlenicima koji su svojim radom izravno ili neizravno sudjelovali u ostvarenju prihoda, pripada pravo na odgovarajuće uvećanje plaće. Ako se način raspodjele prihoda te kriteriji i mjerila za uvećanje plaće uređuje pravilnikom ustanove, za njegovo donošenje potrebna je pisana suglasnost Sindikata.

Upravno vijeće Instituta je u travnju 2014. donijelo Pravilnik o načinu raspodjele vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja vlastite djelatnosti kojim je utvrđen način na koji se raspoređuju (koriste) navedeni prihodi. Sindikalni povjerenik dao je suglasnost na doneseni Pravilnik. Institut ostvaruje vlastite prihode kroz ugovorene programe, znanstvene i stručne projekte, elaborate, ekspertize i ostale poslove na tržištu.

Pravilnikom o načinu raspodjele prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja djelatnosti propisano je da se vlastiti prihodi raspoređuju na način da 40,0 % prihoda pripada Institutu za unaprjeđenje djelatnosti Instituta, sufinanciranje hladnog pogona, nabavu opreme, investicije ili investicijsko održavanje, uvećanje plaća zaposlenika, sufinanciranje izdavačke djelatnosti i uzgoja životinja te pokriće drugih troškova Instituta, a 60,0 % pripada Ustrojstvenom obliku Instituta ili zaposleniku Instituta za unaprjeđenje djelatnosti Ustrojstvenog oblika, uvećanje plaće zaposlenika koji su izravno sudjelovali u ostvarivanju prihoda, plaćanje službenih putovanja i kotizacija, objavljivanje radova i pokriće drugih troškova Ustrojstvenog oblika.

Odredbama članka 7. navedenog Pravilnika, između ostalog, propisano je da ravnatelj Instituta može odobriti da se od 60,0 % prihoda svakog Ustrojstvenog oblika ili zaposlenika raspodijeli najviše 30,0 % prihoda za uvećanje plaće zaposlenika koji izravno sudjeluju u ostvarivanju prihoda.

Vlastiti prihodi ostvareni su u iznosu od 14.688.615,00 kn, iz prethodne godine preneseni su u iznosu od 4.925.937,00 kn, a tijekom 2021. utrošeni su u iznosu od 11.710.974,00 kn te su vlastiti prihodi koncem 2021. iznosili 7.903.578,00 kn.

Vlastiti prihodi u iznosu od 11.710.974,00 kn utrošeni su na rashode za zaposlene 4.646.012,00 kn ili 40,0 %, materijalne rashode 3.565.735,00 kn ili 30,7 %, rashode za nabavu nefinancijske imovine (najvećim dijelom za nabavu postrojenja i opreme) 3.377.642,00 kn ili 29,1 % te dodatna ulaganja na građevinskim objektima i ostale rashode u iznosu od 121.585,00 kn ili 0,2 %.

Na temelju Pravilnika o načinu raspodjele vlastitih prihoda ostvarenih na tržištu od obavljanja vlastite djelatnosti te prijedloga voditelja ustrojstvenih jedinica, ravnateljica je donijela odluke o isplati stimulacije kroz uvećanje plaće za prosinac 2020., ožujak, lipanj i rujna 2021. Vrijednosno značajnije stimulacije na plaću isplaćene su predstojnici Jedinice za higijenu okoline u iznosu od 101.908,00 kn, ravnateljici Instituta u iznosu od 96.666,00 kn te voditelju Jedinice za dozimetriju zračenja i radiobiologiju u iznosu od 95.279,00 kn.

Također, u okviru ostalih rashoda za zaposlene evidentiran je bonus za uspješan rad u iznosu od 592.300,00 kn isplaćen za 167 zaposlenika (u više navrata) u pojedinačnim iznosima od 1.000,00 kn do 5.000,00 kn (od čega je 583.700,00 kn financirano iz vlastitih sredstava, a 8.600,00 kn je financirano iz sredstava pomoći EU).

Institut nije donio (utvrdio) kriterije i mjerila za isplatu stimulacije zaposlenicima koji izravno i neizravno sudjeluju u ostvarivanju prihoda Instituta te za isplatu bonusa za uspješan rad.

S obzirom na različite koeficijente isplate stimulativnog dijela plaće, iz navedenih odluka ravnateljice te predloženih raspodjela voditelja organizacijskih jedinica nije jasno na koji način se određivao koeficijent po kojem će se isplatiti stimulativni dio plaće.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti (utvrditi) kriterije i mjerila za isplatu stimulacije zaposlenicima koji izravno i neizravno sudjeluju u ostvarivanju prihoda Instituta te za isplatu bonusa za uspješan rad, u cilju osiguranja transparentnosti isplate navedenih podataka na plaću.

– Rashodi za intelektualne usluge i osobne usluge

Rashodi za intelektualne usluge i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 716.748,00 kn. U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge evidentirani su rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu u iznosu od 162.356,00 kn te rashodi za naknade na temelju ugovora o autorskom djelu u iznosu od 91.783,00 kn.

Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu ostvareni su u iznosu od 162.356,00 kn na temelju ugovora o djelu zaključenih s deset vanjskih suradnika. Ugovori o djelu zaključeni su za poslove sakupljanja uzoraka za Jedinicu za zaštitu od zračenja (na više lokacija u Republici Hrvatskoj), čuvanje i nadzor znanstvenoistraživačkog poligona Šumbar te poslove nadzora nad aparaturom za sakupljanje uzoraka O3 i NO2 na mjernoj postaji u Zagrebu (Đorđićeva). S pojedinim vanjskim suradnicima zaključivani su ugovori o djelu neprekidno u dužem razdoblju (poslovi trajnijeg karaktera).

Za obavljanje poslova čuvanja i nadzora znanstvenoistraživačkog poligona Šumbar (državno lovište dodijeljeno Institutu na korištenje i upravljanje, a koristi se kao znanstvenoistraživački poligon u svrhu istraživanja onečišćenja zraka) s istim vanjskim suradnikom kontinuirano se zaključuju ugovori o djelu od ožujka 2018.

Ugovori su zaključivani za tromjesečno razdoblje u iznosu od 12.000,00 kn neto, odnosno 18.470,78 kn bruto te je u 2021. za poslove čuvanja i nadzora znanstvenoistraživačkog poligona Šumbar isplaćeno 73.883,00 kn. Iz navedenog proizlazi da je posao čuvanja i nadzora navedenog znanstvenoistraživačkog poligona obavljan u dužem razdoblju (posao trajnijeg karaktera) te da ga Institut nije trebao povjeriti na temelju ugovora o djelu, nego je za obavljanje navedenog posla trebalo zaključiti ugovor o radu.

Odredbom članka 590. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21 i 114/22), propisano je da se ugovorom o djelu izvođač obvezuje obaviti određeni posao, kao što je izrada ili popravak neke stvari, izvršenje kakva fizičkog ili umnog rada i slično, a naručitelj se obvezuje platiti mu za to naknadu. U skladu s navedenim, proizlazi da se na ugovor o djelu mogu angažirati samo fizičke osobe za jednokratno obavljanje ugovorenog posla.

S obzirom na to da se poslovi za koje su zaključivani ugovori o djelu obavljaju kontinuirano, Državni ured za reviziju preporučuje preispitati opravdanost zaključivanja ugovora o djelu, odnosno na temelju ugovora o djelu ustupati obavljanje samo jednokratnih poslova kako je to propisano odredbama Zakona o obveznim odnosima.

Rashodi za autorske honorare ostvareni su u iznosu od 85.530,00 kn na temelju ugovora o autorskom djelu koji su zaključeni s 18 zaposlenika Instituta u iznosu od 77.297,00 kn i dva vanjska suradnika u iznosu od 8.233,00 kn.

Sa zaposlenicima su zaključivani ugovori o autorskom djelu, između ostalog, za organiziranje i koordiniranje popularizacijske i promidžbene aktivnosti Instituta tijekom 2021., kreiranje sadržaja i vođenje prirodoslovnih radionica u okviru popularizacijskog programa IMImobil 2021., pisanje projektnih prijedloga za sudjelovanje Instituta u nacionalnim i inozemnim programima popularizacije znanosti, prijevode tekstova i druge poslove u ukupnom iznosu od 34.827,00 kn.

S vanjskim suradnicima ugovori o autorskom djelu zaključivani su za poslove savjetovanja i pripreme znanstvenih radova i sažetaka za objavljivanje u časopisima indeksiranim u WoSCC (Q1/Q2) ili knjigama sažetaka kongresa te jezičnu lekturu na hrvatskom jeziku za publikaciju Godišnji izvještaj o radu Instituta u 2020. godini.

Prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima (Narodne novine 111/21) autorsko djelo je originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog i umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu, ako zakonom nije drukčije određeno. Autorska djela jesu osobito: jezična djela (pisana djela, govorna djela, računalni programi), glazbena djela, s riječima ili bez riječi, dramska i dramsko-glazbena djela, koreografska i pantomimska djela, djela likovne umjetnosti (s područja slikarstva, kiparstva i grafike), bez obzira na materijal od kojega su načinjena, te ostala djela likovnih umjetnosti, djela arhitekture, djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna, fotografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom, audiovizualna djela (kinematografska djela i djela stvorena na način sličan kinematografskom stvaranju), kartografska djela, prikazi znanstvene ili tehničke prirode kao što su crteži, planovi skice, tablice i drugo.

Prema odredbama članka 5. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i nazivima radnih mjesta Instituta iz ožujka 2019. zaposlenici na znanstvenim radnim mjestima obavljaju znanstvene poslove sukladno znanstvenim programima i projektima i djelatnosti Instituta, objavljuju rezultate temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja, sudjeluju u znanstvenom osposobljavanju, brinu o unapređenju znanstvene djelatnosti i razvoju poslijedoktoranada i asistenata, mogu sudjelovati u radu za potrebe tržišta.

Obavljaju i druge poslove i aktivnosti vezane za znanstvenu i stručnu djelatnost Instituta po nalogu predstojnika/voditelja znanstvenog ustrojstvenog oblika i Ravnatelja.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi zaposlenici Instituta poslove za koje su zaključeni ugovori o autorskom djelu trebali obavljati u okviru svojih redovnih poslova na koje su raspoređeni prema ugovorima o radu i za što ostvaruju pravo na plaću, a ugovore o autorskom djelu Institut bi sa zaposlenicima trebao zaključivati samo iznimno za obavljanje poslova koji ne ulaze u opis poslova radnog mjesta zaposlenika.

– Rashodi za školarine

U okviru rashoda za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade evidentirani su rashodi za školarine zaposlenika u iznosu od 239.342,00 kn.

Ugovori o financiranju troškova školovanja, kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze Instituta i zaposlenika, nisu zaključeni. Također, Plan izobrazbe zaposlenika za 2021. nije donesen. Pravilnik o radu Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada, kojim su utvrđeni prava i obveze zaposlenika u Institutu, donesen je u prosincu 2015. Navedenim Pravilnikom nisu utvrđeni kriteriji vezani za usavršavanje zaposlenika (vrsta izobrazbe, visina financiranog iznosa, način povrata sredstava u slučaju neispunjena obveza u vezi s izobrazbom i drugo).

Državni ured za reviziju preporučuje zaključivanje ugovora o izobrazbi sa zaposlenicima, kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze zaposlenika i Instituta. Također, preporučuje donošenje plana izobrazbe zaposlenika te unutarnjim aktom utvrditi kriterije za usavršavanje zaposlenika.

– Rashodi za naknade za rad članova Upravnog vijeća

Rashodi za naknade za rad članova Upravnog vijeća ostvareni su u iznosu od 131.529,00 kn. Odnose se na mjesečne isplate naknada za rad članovima Upravnog vijeća u iznosu od 101.103,00 kn te na jednokratnu isplatu nagrade za uspješan rad u Upravnom vijeću tijekom 2020. u iznosu od 30.426,00 kn. Na temelju Odluke ravnateljice iz veljače 2021. isplaćene su nagrade za uspješan rad u Upravnom vijeću tijekom 2020. za pet članova Upravnog vijeća te dva člana Upravnog vijeća kojima je mandat istekao u svibnju i lipnju 2020. (u netoiznosu od 1.000,00 kn do 5.000,00 kn). Institut nije donio (utvrdio) kriterije i mjerila za isplatu nagrada za uspješan rad u Upravnom vijeću. Poslovníkom o radu Upravnog vijeća Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada iz ožujka 2012. propisan je način rada i odlučivanja Upravnog vijeća te je utvrđeno da se sjednice Upravnog vijeća sazivaju i održavaju prema potrebi, najmanje šest puta godišnje.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi kriterije i mjerila za isplatu nagrada za uspješan rad u Upravnom vijeću.

3.2. *Institut prihvaća preporuke i mišljenje navedene u točki Rashodi.*

Vežano za utvrđivanje kriterija i mjerila za isplatu stimulacije zaposlenicima koji izravno i neizravno sudjeluju u ostvarivanju prihoda Instituta te za isplatu bonusa za uspješan rad, u cilju osiguranja transparentnosti isplate navedenih dodataka na plaću, Institut u Očitovanju navodi da će u skladu s preporukom pokrenuti postupak donošenja kriterija i mjerila za isplatu stimulacije zaposlenicima koji izravno i neizravno sudjeluju u ostvarivanju prihoda Instituta te za isplatu bonusa za uspješan rad.

Uz preporuku da preispita opravdanost zaključivanja ugovora o djelu, odnosno na temelju ugovora o djelu ustupati obavljanje samo jednokratnih poslova kako je to propisano odredbama Zakona o obveznim odnosima, Institut navodi da će od Ministarstva znanosti i obrazovanja zatražiti suglasnost za novo radno mjesto ekonoma koji bi obavljao poslove čuvanja i nadzora znanstvenoistraživačkog poligona Šumbar. U slučaju dobivanja suglasnosti nadležnog Ministarstva, zaključit će se ugovor o radu za navedene poslove te više neće biti potrebe za zaključivanjem ugovora o djelu.

Vežano za mišljenje da bi zaposlenici Instituta poslove za koje su zaključeni ugovori o autorskom djelu trebali obavljati u okviru svojih redovnih poslova na koje su raspoređeni prema ugovorima o radu i za što ostvaruju pravo na plaću, a ugovore o autorskom djelu zaključivati samo iznimno za obavljanje poslova koji ne ulaze u opis poslova radnog mjesta zaposlenika, Institut obrazlaže da poslovi vezani za popularizacijske i promidžbene aktivnosti koje obavljaju zaposlenici Instituta ne ulaze u opis radnih mjesta zaposlenika, ali se te aktivnosti obavljaju u radno vrijeme te se za njih više neće zaključivati ugovori o autorskom djelu.

Vežano za zaključivanje ugovora o izobrazbi sa zaposlenicima, kojima bi se utvrdila međusobna prava i obveze zaposlenika i Instituta te da se donese plan izobrazbe zaposlenika i unutarnjim aktom utvrde kriteriji za usavršavanje zaposlenika, Institut navodi da će zaključiti ugovore o izobrazbi sa zaposlenicima koji nemaju ugovor o radu na znanstvenim radnim mjestima te da će za navedenu kategoriju donijeti plan izobrazbe, kao i unutarnji akt o utvrđivanju kriterija za usavršavanje zaposlenika. Izobrazba za doktorande i poslijedoktorande vezana je za natječaj Hrvatske zaklade za znanost i razne međunarodne projekte, a troškovi izobrazbe su kod nekih projekata planirani financijskim planom prihvaćenog za financiranje.

Vežano za preporuku koja se odnosi na utvrđivanje kriterija i mjerila za isplatu nagrada za uspješan rad u Upravnom vijeću, Institut navodi da će se kriteriji i mjerila za isplatu nagrada za uspješan rad u Upravnom vijeću urediti izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Upravnog vijeća.

4. Javna nabava

- 4.1. Planom nabave te izmjenama i dopunama Plana nabave za 2021. planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 57.279.550,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su na mrežnim stranicama Instituta i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH).

Pravilnik o jednostavnoj nabavi robe, usluga i radova donesen je u lipnju 2017., a izmjene i dopune Pravilnika u travnju 2020. te su objavljeni na mrežnim stranicama Instituta. Navedenim Pravilnikom uređuje se postupak koji prethodi stvaranju ugovornog odnosa za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti manje od 500.000,00 kn (jednostavna nabava).

Pravilnikom je, između ostalog, propisano da nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 100.000,00 kn te nabavu radova procijenjene vrijednosti manje od 250.000,00 kn naručitelj provodi izdavanjem narudžbenice na temelju jedne ponude koja je prethodno zatražena elektroničkim putem, telefaksom ili telefonski. Za navedene nabave Institut je pozive na dostavu ponuda uglavnom slao na adrese više gospodarskih subjekata.

Nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti od 250.000,00 kn do 500.000,00 kn naručitelj provodi objavom poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Instituta ili slanjem poziva na dostavu ponuda na adrese jednog ili više gospodarskih subjekata. U iznimnim slučajevima, poziv na dostavu ponuda Institut može dostaviti jednom gospodarskom subjektu, a prema vlastitoj procjeni vodeći računa o razini natjecanja u tom području, specifičnostima predmeta nabave i žurnosti postupanja. Žurnost postupanja može biti uzrokovana višom silom ili događajem, odnosno situacijom na koju Institut svojim postupanjem ili nepostupanjem nije utjecao. Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn te radova procijenjene vrijednosti od 250.000,00 kn do 500.000,00 kn Institut je pozive na dostavu ponuda uglavnom slao na adrese više gospodarskih subjekata. Na mrežnim stranicama Instituta objavljen je poziv na dostavu ponude u jednostavnom postupku nabave (Program za molekulsko modeliranje, procijenjene vrijednosti od 60.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost). Nabava navedenog programa sufinancirana je iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Navedenim Pravilnikom je prag za nabavu roba, radova i usluga izravno, bez obveze objave poziva na mrežnim stranicama Instituta, previsoko postavljen te ne omogućuje postizanje potpune i otvorene konkurentnosti postupaka nabave.

Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije.

Odredbom članka 4. navedenog Zakona utvrđuje se kako je naručitelj u primjeni navedenog Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 9.924.811,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Državni ured za reviziju preporučuje pozive na dostavu ponuda objavljivati na mrežnim stranicama Instituta kako bi se omogućilo postizanje potpune i otvorene konkurentnosti postupaka jednostavne nabave, osim u iznimnim slučajevima navedenim u Pravilniku.

4.2. *Institut prihvaća preporuku da se zbog transparentnosti pozivi na dostavu ponuda objavljuju na mrežnim stranicama Instituta.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Instituta za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće. Izraženo je uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Institut postupio prema nalogima danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Popis imovine i obveza	2006.	Provoditi reviziju knjižnične građe u skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe te Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	nije primjenjivo
2.	Javna nabava	2006.	Nabaviti istovrsne robe, usluge i radove u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te obavljati nabave u skladu s odredbama zaključenih ugovora.	-	provedeno

*Institut nije bio obavezan dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2006.

Obrazloženje danog naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- Institut je do travnja 2019. imao ustrojen Odsjek za znanstvenu dokumentaciju s knjižnicom. S obzirom na to da nije imao diplomiranog knjižničara i da knjižnica nije navedena u Statutu, Upravno vijeće donijelo je odluku da se iz naziva Odsjeka za znanstvenu dokumentaciju ukloni knjižnica te je prihvatilo Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o ustroju i nazivima radnih mjesta Instituta te Pravilnik o izmjenama Pravilnika o unutrašnjem ustroju i načinu rada Instituta prema kojima je ustrojen Odsjek za znanstvenu dokumentaciju (bez knjižnice). Ugovor s drugom ustanovom čija bi knjižnica obavljala knjižničnu djelatnost za Institut nije zaključen.